

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nrui de Duminică

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nrui de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa utca 2—3.

—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Academia Română.

În ziua de 1/14 Mai s'a deschis sesiunea generală a Academiei române. Președintele, d. Anghel Saligny, acest Apolodor al epocii regelui Carol, deschizând prima ședință a sesiunii din anul acesta, a rostit o vorbire în care a avut accente călduroase la adresa fraților veniți »de peste hotare«.

Am urmărit în totdeauna cu luare aminte cele ce se petrec la Academie și am simțit o deosebită plăcere putând să împărtășim obștei românești relațiuni despre activitatea celui mai înalt așezământ cultural românesc. Pentru că în totdeauna am crezut și mărturisit, că soarele nostru cultural în București răsare.

Azi simțim mai mult ca oricând necesitatea propovăduirii acestui adevăr.

Pentru că niciodată ca până acum cultura națională română n'a fost mai primejduită. Trei milioane de români — cei din statul ungar — sunt anume în ajun de a li-se lua școalele în cari să se mai învețe carte românească. Nu ne mai putem face iluzii: școalele noastre confesionale își trăiesc anul din urmă și de-odată cu intrarea în vigoare a legii lui Apponyi în 1910, intră și duhul unguresc în cele peste 3000 școli românești ridicate cu trudă și susținute cu neînchipuite jertfe.

Iată de ce azi mai mult ca ori-și-când orice moment cultural în viața noastră națională are însemnătate deosebită. Iar Aca-

demia română prin activitatea sa din trecut, prin sollicitudinea ce o are față de viața culturală a tuturor românilor, are drept la stima și încrederea întregului neam românesc.

Cuvintele calde ale președintelui Saligny, rostite la adresa fraților »de peste hotare«, tocmai de aceea, în împrejurările actuale, au deșteptat în noi o deosebită mângâiere. Stăm îngrijorați în fața situațiunii ce ne creiază o lege pornită din șovinism pervers; dar în același timp ne gândim la puterea morală ce în măsură tot mai mare trebuie să izvorască din solidaritatea culturală și de rasă.

Iar această solidaritate își are expresiunea cea mai clasică în sânul Academiei române. Acolo se întrunesc cei mai de seamă literați și bărbați de știință ai întregului neam românesc. Un Barițiu, un Papiu Ilarian, Ci-pariu, Hodoș, au muncit acolo alături cu Alexandri, Hașdău, Melhisedec și alte ilustrități ale României libere. Iar din generația de acum, avem acolo pe un Moldovan, Bârsan; frații din Bucovina au pe Onciul, cari ne reprezintă cu cinste și împreună cu colegii lor din România, muncesc stăruitor și pe întrecute pentru deslușirea atâtor probleme mari, cari constituiesc însuși idealul vieții românești.

Se cuvine să ne mândrim mai presus de toate cu faptul, că singură Academia română dintre toate celelalte din Europa are în fruntea sa un rege, care după cum s'a distins făcând istorie cu spada pe câmpul de

luptă, și deschizând pe seama regatului său orizonturi din ce în ce mai largi, tot așa: s'a făcut nemuritor și prin lucrările sale în mijlocul corpului de savanți.

Avem numai un singur regret: seria dintâi a academicianilor dela noi s'a stins aproape întregă.

Pentru împlinirea lacunei, credem, nu-i destul numai că s'au ales și se vor mai alege alții în locul lor, ci ar fi de dorit ca dintre frunțașii intelectuali ai noștri pe vremea sesiunii Academiei să se ducă cât mai mulți la București, să intre în relațiuni mai de-aproape cu membrii Academiei, să urmărească nemijlocit lucrările și discuțiunile de acolo, ca astfel să ne pătrundem tot mai mult de același duh și să ajungem tot mai mult în posesiunea mijloacelor, cu ajutorul cărora să ridicăm tot mai falnic altar culturai românești.

Când aici ne năpădesc tot mai mult valurile și ispitele unei culturai străine, să alergăm cu atât mai osebit la București, să cimentăm tot mai tare solidaritatea culturală, fără care și frații de dincolo s'ar ține greu în luptele vieții: noi însă am sucomba cu siguranță în lipsa acestei solidarități!

Cu aceste dorințe salutăm deschiderea sesiunii Academiei române și dorim ca efectul muncii atâtor români iluștri să se resimtă tot mai mult asupra neamului românesc. (R).

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Din greșeală.

— Nuvelă. —

Era o îmbulzeală în sală, de abia te puteai învârti de două-trei ori în tihnă. Valsuri și polce să perândau unele după altele, bisate de mai multe ori. Numai ce vedeai câte-o pereche oprindu-se înaintea lăutarilor: zău, numai o leacă.

Fetele mai bogate și mai cunoscute să ridicau rând pe rând la brațul celor mai de frunte tineri. La mijloc stau nătângii și cei mai puțin îndrăzneți, iar pe de margini, sfioase fetele începătoare. Dela o vreme s'a închegat jocul deabinele. Aproape fiecare fată își găsisse perechea cu care vorbea sau tare de tot sau șoptind. Din când în când să călătorea în sală și câte un trup gros și câte o față roșcovană: bătrâni ce-și vedeau de copii. Lamele să îmburaseră de căldură.

Între alte mame găsite, unele aveau lanțuri groase de aur, se afla și soția domnului Vasile Pandrea, dascăl în Zgribești. Era firavă doamna dascăliță și cu mâinile bătătorițe de muncă, dar cerca să-și ascundă greșurile cu niște mânuși negre de ață și cu o haină înfoiată. Își urmărea fata, cerută în sfârșit la joc, cu priviri înlăcrimate de bucurie. Cum să învârtea de frumos Vetur.a. Când trecea alături de ea își neteza nervos poala rochiei, zâmbea cu mâna la gură și să irăgea mai înapoi pe scaun.

La miezul nopții pauză. Toți s'au așezat la mese, inconjurați de cunoscuți. La masa domnu-

lui învățător a venit tînărul cu care a jucat Veturia: Mă recomand Terențiu Vlad, funcționar.

Pauza s'a sfârșit și s'a început iar dansul. Perechile să alcătuiască aproape ca și înainte. Veturia a jucat cadriul al doilea cu Terențiu Vlad. Vorbia puțin funcționarul, dar asculta cu atât mai bine, cel puțin așa părea când își căsca puțin gura și ochii, dându-și barba încovoiată la vale și nasul în vânt; avea un nas cercetător.

Dimineața când zorile zilei slăbiau lumina lampelor, a început să se împrăștie lumea. Vlad a petrecut pe Veturia și pe părinții ei până la garderobă, a ajutat damelor să se îmbrace și s'a despărțit cu zimbete și cu sărutări de mâni.

Pe drum frigul tăios al dimineții i-a amușit pe toți trei. Domnul învățător să gândea incurcat la discuția avută cu protopopul, doamna dascăliță plutea în fericire, iar Veturia cu buzele strânse și cu ochii pe jumătate închiși visa, adecă petrecea în lumini trandafirii noaptea trecută.

— Cum era de frig în sală, când a intrat.. Ah, a fost o veșnicie întregă vie nea cât n'a jucat. Și pe urmă... pe urmă a venit... Funcționar? Și a jucat mult și tot cu el. Cine?... Ah, a fost o veșnicie întregă vremea cât n'a jucat.

N'a trecut bine o săptămână și a și primit Veturia o scrisoare cu marginile roșii. A tresărit înfrigurată când a pus mâna pe ea, a deschis-o apoi cu îngrijire, tăind plicul cu foarfecile. Mamă-sa a văzut bine scrisoarea, dar n'a zis nimic. S'a prefăcut că are de lucru și a ieșit afară zimbînd. A mai trecut o săptămână și a mai venit o scrisoare; au trecut mai multe săptămâni cu tot atâtea scrisori. Într-o Duminică n'a venit scrisoare, dar a venit domnul Terențiu Vlad cu

un prieten mai în vârstă, într-o trăsură deschisă.

— Dumneata ești domnule Vlad? Bună ziua, Ce mai faci?

— Bine mulțămesc.

Par'că erau niște vechi prieteni așa vorbea dascălul cu el. Veturiei i-au trecut ca un fulger prin minte scrisorile lui Vlad și mai ales cea din urmă.

Cununia s'a făcut în pripă de teama postului și a altor gânduri nemărturisite. Au venit prietene de-ale Veturiei și prieteni de-ai lui Vlad. A fost o cununie frumoasă, foarte frumoasă. Vlad poate că și-ar aduce aminte de mai multe amănunte, dar Veturia nu. În toată vremea cât a ținut pregătirile și cununia ea a fost zăpăcită din cale-afară. Nu îndrăzne să gândească nimic și-și pipăia mereu obrăjii înfocați. Dacă zicea cineva: fă asta, așa făcea.

Dupăce s'au cununat au stat vr'o câteva zile în Zgribești, și apoi s'au mutat la oraș. Au închiriat două odăițe bune, și cine putea zice că nu trăiesc fericiți. La zi întâiu Vlad aducea totdeauna banii acasă, îi lăsa Veturiei câți cerea și pe ceilalți îi inculca în ladă. Se gândea pe semne și la zile negre, dar nu era zgârcit; bucuros descuia lada când îi mai trebuiau Veturiei. Și era om bun Vlad, nu zicea nici fă-te încolo. Un singur cusur avea: tăcea mult. Se scula tăcând, sta la masă tăcând, se ducea tăcând și venea tăcând. De multe ori să întreba Veturia: oare ce are bărbatul meu de tace așa? Nu-i place mîncarea? Nu-i place de mine? Ori are ceva pe suflet? De mîncat, mîncă bine, pe dinaintea ei trecea tot-

»Poporul cavalier«, în Europa, se știe, sunt — ungurii... Așa li-a zis și împăratul Germaniei în toastul rostit la Viena. Unele ziare maghiare s'au bucurat de asta. Cele mai multe și mai importante sunt însă mâhnite rău și se întrebă: numai atâta știe să amintească împăratul german despre unguri cari sunt singurul punct fix în monarchie, fără jertfele cărora nu s'ar putea menține pacea?

»Pesti Hirlap«, după ce își exprimă regretul că nu s'au găsit miniștri cari să compună împăratului un discurs cu pasagii mai drepte și mai măgulitoare despre unguri, scrie:

»Presa din Germania ar trebui lămurită, că aici trăiește nu numai un popor maghiar cavalier, ci o națiune și un stat independent care are cultura sa deosebită. Ar trebui să câștigăm pe partea noastră opinia publică din Germania, vestind adevărul că poporul maghiar cavalier numai cu austriacii este în luptă, respectă însă și consideră pe marea Germanie, pe ai cărei literați și artiști îi primește cu bucurie și a cărei limbă se propune în școală«.

Admirabilă logică: pe germanii lui Wilhelm ungurii îi consideră, ba binevoiesc să propună în școli și limba lor, numai pe germanii din Austria i-ar înghiți într-o lingură cu apă.

Intocmai ca față de regatul român: și pe frații noștri din România îi consideră (ba poate îi și iubesc) ungurii, numai pe noi d'aici nu ne pot suferi...

Decât că politica asta prea-i deochiată și cusuță cu ață albă. Nu mai prinde!

Naționalismul nostru — o afacere? Am amintit și noi despre o carte apărută în trei limbi — englezește, nemțește și ungurește — în care autorul ei, Veridicus, un lefegiu al guvernului, încearcă să dovedească, sprijinindu-se pe date false, că naționalismul nostru, al românilor și slovacilor, pornește din interes pur material. Atunci am dovedit și noi cât de mincinoase sunt afirmațiunile numitului Veridicus. Acum vine și ziarul săsesc din Sibiu să ne dea dreptate. »S. D. Tagblatt« arată, că nu noi, naționalitățile, ci ungurii fac politică de interese. A striga împotriva naționalităților, în Ungaria înseamnă a fi un bun patriot, care merită să fie bine răsplătit.

În felul acesta o grămadă de mulțămii, de speculanți cari fac larmă în jurul chestiei naționalităților, injurându-ne, ei ajung repede să ocupe posturile cele mai înalte din țară. O pildă clasică este baronul Bánffy, care fără alte însușiri mari, a ajuns ministru-președinte, fiindcă pe vremea când era fișpan se dovedise crud și barbar față cu naționalitățile. Așa era publicistul Beksics, care pînă trăia se bucura de-o mare autoritate între unguri, iar la 2-3 ani după moartea lui, nu-și mai aduce nimeni aminte de el, semn, că în scrisul lui nu era nimic trainic.

de-auna lin și poate că în viața lui n'a încrunțat din sprâncene.

Și ce scrisori frumoase îi scria ei Vlad. Cum zburcneau vorbele învăpăiate din ele. Fericire, moarte, dragoste veșnică, erau folosite des. Credeai că li-ar fi scris altcineva. Multă vreme au fost aceste scrisori cele mai bune prietene ale Veturiei.

Dupamiezile dacă nu avea unde se duce, sta acasă și le cetea, le răscețea. Erau frumoase. Când auzia pașii lui trăgându-i pe scări, le ascundea repede și-l aștepta zimbând. De multeori ar fi vrut să-i sară în grumazi, să-l strângă în brațe, să-l sărute. Dar el venea liniștit, să desbrăca încet și să așeza tacticos pe divan, aprinzând o țigare. Ea, ce să facă? Își mângăia dorul cu un suspin și să așeza la fereastră cu lucrul. Venea seara, mâncau și se culcau.

Odată l-a rugat să-i aducă niște cărți, să-i mai treacă de urit. El i-a făgăduit, dar își tot uita. Atunci a căutat ea prin hârtiile lui, doar dă de vr'o carte. A găsit una singură: Epistolarul amurului. A răsfoit prin ea și a început să citească o scrisoare. Cum? Pare că seamănă cu una de-a lui Vlad. Nu, era tocmai aceia cu deosebirea că în carte era tipărită. A mai răsfoit ce-a mai răsfoit și a găsit toate scrisorile, toate-toate.

— Va să zică nici astea n'au ieșit din capul lui?!

A simțit că ceva se darimă în sufletul ei și

Și cîți funcționari de provincie nu înaintează repede, pentru că știu să se poarte brutal cu poporul de altă limbă? Cîte jurnale nu se răspindesc și nu capătă sinecure dela guvern, fiindcă știu să injurie romîni și slovacii?...

Ne pare bine, că sașii, precauții și politicoșii noștri vecini, aiung și ei din cînd în cînd, să judece mai limpede și mai drept.

O nouă fabrică în Arad.

Alaltăieri s'a hotărât înființarea unei fabrici textile în Arad. Cu un capital de 2 milioane și 200 de mii de coroane se va întemeia cea dintâi mare fabrică textilă în sudul Ungariei, un mare stabiliment industrial cum numai una singură mai este în țara noastră, marea fabrică dela Rosenberg. Întreprinderea este așezată pe bazele cele mai solide cu putință. Un grup de capitaliști, crema financiară a acestor ținuturi, în frunte cu marele capitalist și fabricant francez din Alsația d, Haefelé, apoi marii capitaliști Neumann, Hatvany-Deutsch, toate institutele de bani din Arad iau parte cu sume însemnate la întemeierea acestei fabrici.

Pe noi români acțiunea aceasta ne interesează pentru două motive. Mai întâi este important că marea bancă românească din Arad ia parte la capitalul social al fabricii, semnând 60 de acții în valoare de 30,000 de cor. În deosebire de celelalte bănci românești, închise adesea prea mult în îngrădirea îngustă a celor mai simple și elementare operații financiare, banca românească din Arad dovedește totdeauna multă mobilitate și un îmbucurător spirit de acomodare și modernizare.

»Victoria« a înțeles spiritul timpului și menirea ce au băncile românești de-a contribui la îndrumarea poporului nostru spre meserii și industrie. Și ea a mai înțeles că este de mare însemnătate, ca la o întreprindere străină atât de mare, ea are datoria nu de a sta la o parte, ca celelalte bănci românești, ci de a participa și de a câștiga și ea o parte de merit alături cu străinii la dezvoltarea industrială a acestor ținuturi.

par'că vedea înainte o prăpastie mare cu gura flămândă. Singurul fir care a legat aceste două suflete s'a rupt.

— Uite am găsit cartea asta și am citit în ea. Tu de unde o ai?

— ... (zimbea).

— Bine-bine, dar te-am prins.

— Apăi, eu n'am mai scris scrisori de alea, și și alții fac tot așa.

Nu l-a sinchisit de loc descoperirea asta. Cu aceleași mișcări încete și-a așezat pălăria în colț și pardesiul după ușă, ca și în celelalte zile.

— Nu simte, ca lemnul, gândea Veturia. Vre-o săptămână se tot trudea să-l ierte. Om bun — aceste două cuvinte erau singurul scut. Și apoi era bărbatul ei. Câte odată avea muștrări că a îndrăznit să-l cumpănească. Într'o seară când a venit acasă biruită de o dragoste nepricepută l-a cuprins în brațe tocmai când a intrat pe ușă și l-a sărutat aprins. El însă sta moale ca o batistă în brațele ei și nu făcea altceva decât zimbea, își zimbea veșnicul lui zimbet gol. Scărbită s'a retras părăndu-i rău de ce a făcut.

Ceasuri după ceasuri se petreceau fără nici o tresărire de nouitate, zile după zile se scurgeau monoton, dureros de monoton, greu ca mersul unui car cu povară. În încăperea celor două odăițe cu patru ferestri se lăsa din ce în ce mai mult o negură deasă, o negură care împânzește mai întâi ochii, pe urmă pătrunde în suflet străn-

Este poate cea dintâia oară la noi, că și capitalul românesc se angajează la înființarea unui mare stabiliment industrial, arătând curajul și îndrăzneala învoirilor pe terenul economic.

Ne bucurăm, că înființatorii fabricii au știut să se desbrace de spiritul meschin al politicii, răsplătind atențiunea băncii românești, și alegând pe d. Sava Raicu, secretarul »Victoriei« în consiliul de supraveghiere al întreprinderii. Dacă ne gândim că toată conducerea și supraveghierea întreprinderii e pusă în mîna a 13 persoane (8 membri în consiliul de direcțiune și 5 în cele de supraveghiere) și că între ei a fost ales și d. Sava Raicu, alături de directorii băncilor ungurești din Arad, vom înțelege că prin alegerea D-sale s'a dat dănsului și băncii ce reprezintă un loc de frunte și de cinste. Nădăjduim că același spirit de toleranță națională, de respect pentru capitalul românesc și reprezentanții lui va caracteriza și pe viitor întreprinderea asta.

Ceva mai mult, faptul acesta ne dă și nădejdea, că din înființarea fabricii va avea și poporul nostru un folos, al doilea pe care l'am avut în vedere la relevarea acestei înființări. Satele noastre suferă mai ales în părțile dela munte, dar și la șes de o suprapopulație crescândă. Urmarea, e că poporul e sau nevoit să plece în America, sau să trăiască într'o mizerie care e terenul cel mai priincios pentru decimarea lui prin diferite boale. Se poate spune că plusul de populație care nu poate ieși pe graniță, intră în mormânt.

Fabrica din Arad va fi chemată să dea ocupație și pâine acestui plus de populație românească. Dacă fabrica va reuși și va lua avânt, după cum nu poate fi îndoială, date fiind toate condițiile necesare, un număr însemnat de muncitori români, mii de oameni vor găsi ocupație. Aici însă se ivește o chestiune capitală pentru noi. Trebuie să ne îngrijim de condițiile necesare ca să poată intra cât mai mulți mun-

gându-l ca o verigă de foc. Veturia care purta în suflet sănătatea liniștită a satului ei, pierzându-și cumpătul se ofilia văzând cu ochii. Cearcane pământeni i-au cuprins ochii mari și negri.

— Cu tine seamănă, cu tine.

— Cu mine? (Zimbea aproape rîzând). Atunci Terențiu să-l chieime și pe el.

— Terențiu.

Au avut un copil. Se gândea ea de mai demult că copilul sau îi va apropia sau îi va despărți pe veci. Nu s'a înșelat. Venirea acestui prichindel chircit pe lume i-a împins mai departe urul de altul și pe ea a amărât-o peste măsură. În fiecare trăsătură recunoștea pe bărbatul ei. Tăcea-tăcea și așa, ca un mut. Credea-i că nu-i copil în casă. Și avea niște urechi mari și galbine.

Opt săptămâni a zăcut în pat, mai mult de-o boală sufletească. În nopți de veghe, razele bălaie ale lunii îi pătrundeau ca un zimbet ironic în odaie, iar strălucirea soarelui făcea din zi noapte molesindu-o, închizându-i ochii și făcându-o să viseze într'o trezire amarnică. În toată vremea boalei s'a războit cu gândurile ei. Nu erau gânduri lămurite acele cari o băteau pe ea, erau mai mult niște întunecimi și niște străluciri de lumină, cari se instăpâneau din clipă în clipă asupra minții și inimii, și al căror înțeles îl bănuia.

— Ce mă leagă pe mine de buturuga asta? Nimic, a răspuns când însănoșată a plecat odată la plimbare.

Boalele secrete!

scurgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindecă foarte repede prin medicamentul „Gonotoi”. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Buma nr. 1 (Slavonia).

fluenței ei asupra mișcării literare și științifice. Academia a ajuns astfel arbitru suprem pe aceste terenuri de producție a activității intelectuale românești.

Numele Academiei noastre și prestigiul ei în străinătate crește într-una și este invederat de mulțimea tot crescândă a publicațiilor de tot felul, al căror schimb este cerut din ce în ce mai des, de instituții similare din toate țările de cultură.

Putem privi cu mulțumire progresele făcute de această instituție, care are înalta misiune de a concentra într-ânsa și de a lumina aspirațiile culturale ale neamului, dându-le direcțiune sănătoasă și avânt spre sferele curate și înălțătoare ale gândirii. Să avem însă privirile noastre totdeauna ațintite spre drumul lung pe care mai trebuie să-l facem cu pași grăbiți ca să ajungem la același nivel unde au ajuns popoarele cu un trecut mai norocos ca al nostru, popoare cari au putut să se îngrijască de cultivarea minții, pe când noi cu mare greutate ne apărăm existența.

În acest mers grăbit al neamului nostru pe calea culturii, Academia are menirea de a fi conducătorul priceput, farul luminător care să arate și să lumineze drumul bun de urmat și căile rele de ferit.

Conștiința acestei înalte misiuni și grele răspunderi este limpede și mintea noastră a tuturor trebuie să fie tot așa de limpede și în mințile urmașilor noștri.

Pildă vie și îndemn luminos am avut în îndeplinirea acestor datorii în faptele și în vorbele augustului nostru președ. de onoare și protector, M. S. Regele, care nu numai a urmărit totdeauna cu statornică și binevoitoare atențiune lucrările Academiei, dar adeseori a venit între noi și a luat parte la lucrările noastre, spunându-ne cuvinte cu rost adânc pentru trecutul, prezentul și viitorul neamului.

Legătura strânsă între dinastia regală și Academia română s'a manifestat în toate împrejurările și mai ales în toate acele ședințe în cari M. S. Regele a ținut să fie însoțit în sânul acestei familii de M. S. Regina și de Principii Regali meniți a urca odată treptele tronului și a purta glorioasă coroană de oțel.

Urând ca lucrările pe cari le începem azi să fie rodnice, declar sesiunea generală deschisă

Raportul d-lui secretar.

D. Gr. Ștefănescu, locțiitor de secretar general, a citit raportul asupra lucrărilor făcute în 1908—1909.

Înainte de a face această expunere, d-sa și-a arătat părerea de rău că neobositul secretar general, d. D. Sturdza, care a inaugurat douăzeci și patru de sesiuni în șir, se află în acest an departe, căutându-și sănătatea zdruncinată prin activitatea lungă și încordată în serviciul patriei și al culturii naționale. Apoi a arătat cum în cursul anului, Academia a suferit dureroase pierderi prin încetarea din viață a membrilor ei: episcopul Nicolae Popea și P. S. Aurelian, precum și a membrilor onorari: mitropolitul primat Iosif Gheorghian și Ștefan D. Greceanu, și a adus elogii memoriei acestora.

D. Gr. Ștefănescu a enumerat apoi ședințele ținute anul trecut, arătând că ele au fost în număr de 40 dintre cari 11 au fost publice. În toate aceste ședințe s'au discutat diferite chestiuni științifice.

În cursul anului expirat Academia a tipărit numeroase publicațiuni; iar biblioteca

a fost consultată de 8.894 cititori cari au citit 27.372 volume. Numărul cititorilor în sala de lucru a manuscriptelor și documentelor a fost de 1596; din aceștia 554 au studiat 2601 manuscrise, 264 au cercetat 34.410 documente, iar 374 au consultat cărți vechi românești din anii 1508—1830.

Mai departe raportul enumără bursele pe cari le-a acordat Academia din diferite fonduri, precum premiile ce se vor decerne în această sesiune și anume: 3 premii pentru lucrări publicate și 6 premii pentru lucrări cu subiecte date.

D. președinte a dat apoi cuvântul d-lui Iacob Negruzzi, care a comunicat că soc. »Dacia Română« a dăruit Academiei o sumă de 10 mii lei, fond pentru o lucrare cu cu subiect asupra asigurărilor.

Ședința publică s'a terminat la orele 3 jum., după care membrii Academiei s'au întrunit în ședință intimă.

Năvașe din Craiova.

Vizita profesorilor bulgari. — Organizația medicală.

Craiova, 1 Maiu.

Luna Mai ne aduce o vizită nouă.

Profesori bulgari simțindu-se obligați vor se întoarce vizita profesorilor și elevilor craioveni, de acum patru ani, lăsându-ne cu această atenție și-o plăcută impresie.

Pregătirile au început. Și cu acest prilej să vor face multe și să vor spune multe, ca totdeauna, apoi vor pleca. Vor duce cu ei alte amintiri decât acelea cu cari au plecat ai noștri. Prezentul nostru nu-i așa uimitor — izbitor, frapant, da—ca să aibă ce învăța dela dânsul; iar din trecutul nostru — pe care nu știm să ni-l păstrăm — au o bună parte la ei acasă; din viitorul nostru vor înțelege iarăș prea puțin, de alt-fel nu ni-l pricepem noi.

Așa că aceste vizite și contra-vizite vor trece repede ca o apă, fără să lase în urmă ceva. Piatra aceea ce rămâne, în urma apei, le-ar folosi.

Desbrăcați de dorințe utopice de a căpăta o bucată de pământ, care-i a noastră — în care nu's stabiliți nici o sută de mii de bulgari, câtă vreme pe lângă malul bulgăresc al Dunărei, trăiesc peste o sută de mii de români — s'ar putea gândi la o reciprocitate de interese sănătoase, ce ambele națiuni au în Balcani, în deosebi, dar mai ales în concertul european.

Condițiunile fiziologice detestabile, ignoranța și superstiția populației dela sate sunt prea accesibile feluritelor boale și în special de natură infecto-contagioase, cari o decimează regulat și progresiv și pentru întâmpinarea cărora s'a organizat un serviciu sanitar special, care deși ne votat de corpurile leguitoare, s'a pus în aplicare în două județe — Dolj și Tulcea — spre a se aviza asupra rezultatelor.

Desfășurăm modul cum să compune această organizație, care, dacă n'are altă însemnătate, va ajuta la explicarea și judecarea vremurilor, în care țaranul român, din regatul liber, cerea «mălai» și i-se dădea «spitaluri jubilar».

Dacă nu se descrie însuși această stare, totuși se dă posibilitatea să se priceapă, din descrierea mijloacelor pentru îndreptare.

Acest serviciu special, care în curând se va dovedi din nou insuficient e astfel organizat. Județul, cu o populație rurală de 300.000 loc. e împărțit în 20 de circumscripții medicale, la a căror împărțire s'a observat pe lângă numărul populației comunilor și depărtarea dintre ele. Din aceste circumscripții 9 au spitale, din care cauză sunt mai mici. Un medic are sub îngrijirea sa o masă de circa 20.000 de locuitori. La reședința fiecărei circumscripții să află un »dispensariu« care-i prevăzut cu toate medicamentele și instrumentele necesare, iar în comunele mai depărtate să află »infermerii« conduse de agenți sanitari și prevăzute și acestea numai cu medicamentele și instrumentele mai trebuincioase.

La dispensarii și infermerii să găsească instalate un număr însemnat de paturi trebuincioase pentru izolarea boalelor infecto-contagioase, pentru vindecarea cărora izolarea e o măsură de prima ordine.

Medicului de circumscripție e impus să facă două vizite săptămânale la infermeriile model, spre a da consultații populației suferinde.

Așa organizat, serviciul sanitar dispune de un medic-șef de județ, 20 medici de circumscripții, 38 agenți sanitari și tot cam atâtea moașe; de 9 spitale, 13 dispensarii și 38 infermerii.

Serviciul e administrat de medicul inamovibil, în urma examenului, pus imediat sub ordinele serviciului central, care în urma centralizării fondurilor medicale, alimentează județele cu sumele, medicamentele și instrumentele trebuincioase.

Pentru a-și putea da cineva seamă de sumele neînchipuit de mari, cari se cheltuiesc în acest scop, arătăm numai leafa anuală a medicilor, care se ridică la 78.000 lei; celelalte lefi ale agenților, sumele de întreținere a dispensariilor, infermeriilor, spitalelor, medicamentele și instrumentele, apoi acelaș lucru la orașe — cu serviciu independent de al județului — sunt de acele cheltuieli cari vor tinde să secondeze pe cele destinate armatei.

Oricum această măsură e salutară; idealul totuși ar fi altul, dar greu e la noi să vorbești de ideal.

A. Sever.

Situația politică.

Ziarele publică programul, pe care l-ar fi pregătit guvernul, cu menirea de a încheia în jurul lui o nouă majoritate. Programul acesta apare ca un nou compromis între Coroană și partide, și el înseamnă o retragere rușinoasă pentru unguri. Dar guvernul, strămtorat din toate părțile, vrea să facă acum, o pace cu orice preț, numai să și poată asigura puterea.

Firește, »pacea« asta nu poate fi pe placul tuturor kossuthiștilor, și în deosebi a kossuthiștilor așa numiți radicali, între cari sunt câțiva aspiranți la portofolii. Aceștia nici nu mai vreau să audă despre o împreună lucrare cu 67-iștii, cari le cam iau apa dela moară. Ei pretind, că viitorul guvern nu se poate forma, decât din partidul

Iți cade părul??? N'ai decât să folosești **spiritul pentru păr, „Petroli“** a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreței. — După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu o esplicare în limba română 2 cor,

Pistruii, petele galbene, sgrăbuțele și ori-ce necurățenie a feței se depărtează și curățește mai bine **Crema de lapte de crin** a lui **Kulka**. Prețul unei tegle 1 cor. **Săpun de crin** 1 cor. **Pudră de crin** în toate colorile 120 cor. Preparate cosmetice de prima calitate. Expediare zilnic cu poșta. — Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ a lui **Kulka Emil** din **Timișoara-Cetate** Nr. telef. 645.

kossuthist, care, după părerea lor, e destul de puternic astăzi, să conducă singur afacerile țării.

Ca o probă, că între împrejurările actuale, numai ei sunt destul de tari, și de chemați să ia puterea, kossuthiștii au început să se laude și cu simpatiile prințului de coroană. Nu-i adevărat — zic ei — că prințul de coroană, ar avea simpatii pentru naționalități, și-ar cere votul universal, pe baze cât mai largi.

Cât e de ridiculă scornitura asta, credem, că nu trebuie să mai dovedim.

Noul program.

Ziarele publică programul elaborat de Wekerle în vederea unei rezolviri pașnice a crizei. Programul acesta, se zice, că ar și fi aprobat de M. Sa, și se crede că e în măsură de-a mulțami și pe o mare parte a partidului independist. Iată punctele lui mai însemnate:

Se va prelungi pe vre-o 2-3 ani privilegiul băncii austro-ungare.

Se vor mai da încă două portofolii ministeriale kossuthiștilor.

Se va spori budgetul armatei; în schimb se vor face ungușilor unele mici concesiuni militare, în deosebi în ce privește limba de comandă.

Se va legifera votul universal.

Toate aceste probleme vor trebui rezolvite de către noua coalție.

Fracțiunea »autonomiștilor«.

Fracțiunea așa zisă a autonomiștilor, nu e de loc mulțumită cu programul lui Wekerle. Independenții radicali în frunte cu Justh nu vreau să știe nici de prelungirea privilegiului băncii, și nici de o nouă coalție. Iată ce declarație a făcut Holló, unul dintre matadorii »radicalilor«:

— Nu-i adevărat, că partidul kossuthist nu s'ar mai ocupa de chestiile militare. Dar rezolvirea acestor chestii depinde de felul cum va fi rezolvită chestia economică. Dacă ni-se vor împlini dorințele în aceeași măsură, banca autonomă, atunci n'o să mai cerem prea mari concesiuni militare... *O prelungire până la 1917 a privilegiului băncii e exclusă.* Partidul nostru e azi destul de unitar și de puternic, și nu cred, că Wekerle ori Andrássy vor putea scorni vr'un alt plan nou, pe care să-l poată aproba și Kossuth. Singura cale de-a se rezolvi criza este: să i-se dea puterea partidului kossuthist, care pe lângă anumite garanții va ști să găsească și în chestia băncii o soluție echitabilă...

Simpatiile prințului de coroană...

Ziarul »Magyarország« publică o convorbire cu un înalt personaj politic, care se face a-l cunoaște pe prințul de coroană, în intimitatea lui. Auziți ce prăpăstii spune:

— Nu-i adevărat, că prințul de coroană n'ar avea simpatii pentru unguri. Mai de parte, nu-i adevărat că prințul de coroană ar fi aderentul unui vot universal, clădit pe baze largi, democratice, cu gândul de a submina hegemonia ungurească. Prințul de coroană e convins, că în Ungaria nu se poate governa, decât prin neamul unguresc și, prin urmare, nu-i adevărat, că A. Sa ar avea mai multe simpatii pentru naționalități...

Din Străinătate.

Ex-sultanul rămâne la Salonic. Guvernul a cumpărat villa Altinatini din Salonic cu 35.000 de lire turcești. De aci se poate deduce că ex-sultanul Abdul-Hamid va fi definitiv deținut la Salonic.

Descoperirea unei conjurații în Muntenegru. »Vossische Zeitung« află din Cattaro că în Muntenegru s'a descoperit o mare conjurație, ale cărei detalii sunt ținute secret. S'au făcut mai multe arestări. Arestanții refuză orice explicațiune. Un acuzat a încercat să se sinucidă în arest.

Situația turbure în Rusia. Cu demisiunea lui Stolipin situațiunea politică se turbură și mai mult. Plecarea lui Stolipin înseamnă o întărire a reacției care va naște o accentuare a mișcării revoluționare. Nu se știe exact cine are să urmeze la guvern. Partizanii lui Witte speră că acesta va veni la cârmă ca fiind singurul care va putea fi stăpân pe situație. Totuși Witte s'a compromis mult în ultimul timp prin jocuri la bursă și prin intrigi de culise, încât cu greu va putea veni la putere. Nici de Goremikin nu se prea aude. Mai multe șanse are fostul ministru Durnowo. Extremadreaptă jubilează, laudându-se că ea a reușit să dărâme guvernul. Octobriștii și-au pierdut orice credit.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 17 Mai n. 1909.

— Știri personale. P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp a plecat ieri la Budapesta.

— Parastas pentru A. Mocioni. Ieri Duminecă, după sfânta liturghie, în catedrala din loc s'a oficiat un parastas pentru sufletul răposatului *Alexandru Mocioni*, care a figurat și între binefăcătorii acestei biserici. La parastas a pontificat P. S. Sa Ioan I. Papp episcopul Aradului, asistat de P. C. Sa protosincelul Roman *Ciorogariu*, protopopul Vasile *Beleş*, preoții: Gavril *Bodea*, Vasile *Olariu*, N. *Vesalon*, Dr. Teodor *Botiș* și diaconul Dr. Gheorghe *Ciuhandu*. Răspunsurile le-a cântat corul seminarial.

— Aniversara lui 3/16 Mai în București. »Viitorul«, cerc de cultură al muncitorilor români transilvăneni a sărbătorit 3 Mai, când s'au împlinit 61 ani dela adunarea națională de pe câmpia libertății dela Blaj, printr'un mare bal popular la Eforie. Venitul balului este destinat pentru înființarea de biblioteci românești în satele și orașele din Ardeal. La bal a participat și d. Gh. Coșbuc, iar d. I. U. Soricu, publicist, a vorbit despre însemnătatea lui 3/16 Mai.

— Medic cercual în Dej a fost ales cu unanimitate d. Dr. Leonida Domide, destoinicul și bravul fiu al protopopului orașului Dej.

— Nou doctor în drept D. Grigorie Gherman originar din comuna Turdaș (com. Alba-Inferioară) a fost promovat în ziua de 15 l. c. doctor în drept.

— Cununie. Azi se va celebra în biserica gr.-or. română din Săcădat (Bihor) cununia d-lui Iosif Tăreu, jurist și teolog absolut, cu d-șoara Viora Sălăgianu. Pentru rescumpărarea biletelor de anunțare d-sa a dăruit 100 cor. pentru scop ziaristic.

• li adresăm sincere și călduroase felicitări.

— Congresul studentesc român. Comitetul de organizare al congresului studentesc, constituit la București, face cunoscut că și-a început, de mai bine de o săptămână, activitatea. Se discută acum programul congresului. S'au prezentat până acum mai multe proiecte de program, din partea membrilor.

Cum însă comitetul ține să nu fie omisă nici o chestiune care ar fi de interes pentru dezvoltarea noastră națională, invită în general pe toți studenții români să trimită comitetului proiecte de program. Cât privește studențimea de peste munți, ea a fost avizată să-și trimită înștiințările dlui membru organizator Mircea Russu (strada Bozianu 4, București).

Dupăce se va stabili un program bogat, care să cuprindă toate ideile, toate chestiunile cari ar fi de desbătut în congres, se va trece la fixarea modalităților (D. e.: locul de întâlnire al diferitelor grupuri de studenți, semnul distinctiv al congresiștilor, chestia reducerii pe C. F. R., chestia găzduirii, etc.). Despre toate acestea, împreună cu programul, se va tipări și împărți la timp o broșură, care va servi ca ghid la congres.

— Se cer broșuri românești în județul Benderi. În Akerman (Benderi) Basarabia s'a constituit un comitet care să organizeze cursuri populare pentru cunoștințele de economie rurală și să facă propagandă antialcoolică. Comitetul a raportat Zemstvului gubernial din Akerman că propaganda culturală nu are decât foarte slab efect deoarece în majoritatea satelor, populațiunea moldovenească nu știe rusește. În vederea acestora, comitetul a cerut să-i recomande broșuri pe limba română, despre diferite chestiuni de interes agronomic și sanitar.

— Dobriștinul refuză și el. Patrioții aradani au primit al doilea refuz: Dobriștinul nu vrea să dea nici el nimic pentru rescumpărarea locului de execuție a martirilor dela 1849. Mai grav e, că ei motivează de ce? Spun că ungușii din Arad fac *speculă* cu Golgotha. S'a aflat anume că e vorba să se cumpere, cu preț mare, nu numai locul de execuție, ci și alte terenuri din apropiere.

Cine-o fi oare mijlocitorul și câte procente i-s'au promis?!

— Un preot nedemn. »Unirea« scrie:

»O scrîntitură. Bătrînul preot din Abásfalva, Ștefan Boer, se vede că nu are lucru destul în slujba sa de păstor alor 24 comune, are vreme și pentru politică. În o foaie ungurească face pe popa românesc, care în țara aceasta se simte ca în Eldorado, și lovește cu piciorul în deputații noștri. Noi nu-l socotim în stare să scrie dînsul scrisoarea aceea, credem mai bucuroși, că dînsul a iscălit-o numai. Săcui de baștină, care nici cînd nu a trăit viață romînească, bătrînul nu ne cunoaște sufletul și nu ne simte inima, nu are deci voie să vorbească în numele romînilor. Tocmai de aceea ni-se pare că s'a făcut o greșală cînd s'a dat atențiune neînsemnatei scrisori a unui preot sătesc... cu școală puțină«.

Din parte-ne credem de prisos de a mai adăuga ceva la această lecție meritată. Cel mult întrebăm cum a ajuns un săcui fără carte preot român?

— Chestiunea procesului dela Agram în parlamentul austriac. În ședința de Vineri a camerei austriace deputatul ceh Masaryk a făcut o propunere cu privire la procesul politic dela Agram; motivînd-o de urgență astfel: Naționalitățile nemaghiare din Ungaria și în special slovacii, sunt maltratați de maghiari. Chiar și din punctul de vedere al drepturilor omului parlamentul austriac ar trebui să se intereseze de cele ce se petrec în Croația, unde se ridică acum 53 de furci. Procesul acesta are o mare însemnătate politică, iar constituirea tribunalului e scandaloaasă. Discuțiunea s'a amînat după propunerea președintelui.

— Bibliotecă parohială. Zelosul preot Moise Brumboiu din Tohanul-vechiu, — scrie »Unirea«, — a înființat o bibliotecă parohială din resturile unei biblioteci a tinerimii și din colecta, pe care a pus-o gratuit la dispoziția credincioșilor săi. Biblioteca constă din 167 cărți bine alese și potrivite. Se augmentează din banii bisericii. Pilda părintelui Brumboiu ar putea fi imitată și în alte comune mai mari.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

Nr. 1259. gr. șe. 1909.

Concurs

Din partea Consistorului gr. ort. român din Oradea-mare, pentru postul de catichet gr. ort. român la gimnaziul superior din Beiuș împreună cu postul de rector al internatului diecezan de acolo, — se publică concurs.

Beneficiul împreună cu acest post este locuință și proviziune întreagă în internat și 1600 (unamii șasă sute) coroane în bani, plătiți în rate lunare anticipative.

Cei ce vor recurge pentru aceasta funcțiune, vor avea să dovedească că:

- a) Sunt ort. români și aparțin ierarhiei mitropolitane din Ungaria și Transilvania;
- b) că au testimoniu de maturitate și calificățiune pentru parohii de clasa I;
- c) că în serviciile anterioare au dovedit tărguință și purtare bună;
- d) că este necăsătorit.

Se observă că alesul catichet-rector amănunțat prescrierilor §-ului 6. din regulamentul pentru administrarea internatului are să locuiască permanent în internat.

Recursele vor fi a se prezenta la acest Consistor, până inclusive în ziua de 1/14 Iunie a. c.

Oradea-mare, 28 Aprilie (11 Maiu) 1909.

Vasile Mangra m. p.
vicar episcopesc.

Schmidutz József

fabricant de instrumente muzicale și magazin de tot soiul de instr. muzicale.

KULA (comit. Baci).

Se capătă: Violine, goarne, harmonice, tambure și cele mai bune gramofone precum și orice instrumente muzicale.

Primesc repararea a orice soiul de instrumente muzicale cu prețuri ieftine și pe lângă garanție. În in depozit violine și cimbele fabricate în țară și străinătate precum și ecarde de țel englez pentru tambure.

„AGRICOLA“
Institut de credit și de economii, societate pe acții în ECICA.

Provocare.

Domnii acționari cu nr-ii acțiilor: 151, 152, 153, 154, 155, 165, 166, 171, 172, 191, 243, 254, 316, 376, 377, 382, 383, 384, 385, 386 și 392 sunt provocați a-și ach ta în termen de 30 de zile ratele restante în capitalul de acții, la din contră acțiile se vor anula conform §. 9 din statute.

Directiunea.

ANUNȚ.

Un tinăr român, absolvent al cursului administrativ (notar diplomat) își caută post de contabil sau altfel de oficiant la vre-un institut românesc. Adresa I. M. notar diplomat, **Hidișel-nan p. u. Bihar-Dobrest.**

Un candidat de avocat

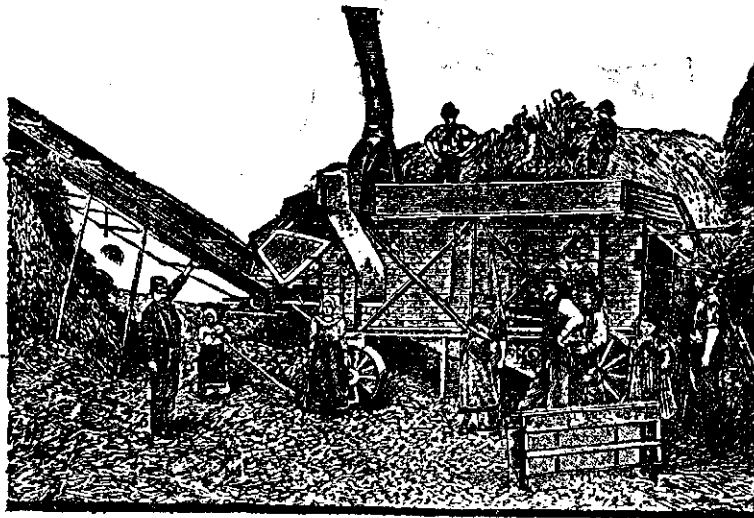
care știe perfect limba română și maghiară, află aplicare momentană, pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria avocatului

Dr. Mátyás Lázár
Sibiu, str. Cisnădiei.

IAKOB HARFMANN fabrică de mașini agricole și atelier pentru repararea mașinilor în **UJVERBÁSZ.**

Noutate patentată!

Pe cât de simplu, pe atât de grandios!

Acesta intrădevăr îl interesează pe econom!

Aparatul absorbitor de praf pentru mașini de treierat

absoarbe praful din mașină și îl aruncă la înălțime de 30—40 metri în aer, așa că praful dispare, prin ce lucrătorii nu mai lucrează în praf. Și deoarece paie și pleava nu mai conțin praf, ca nutreț au folos dublu.

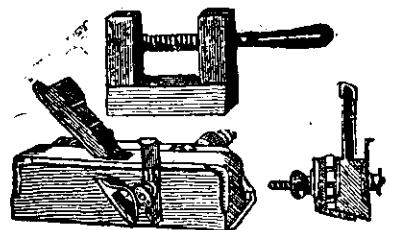
Patentul: Iakob Harfmann, Ujverbász.

In atențiunea fabricilor de lemnărie!

Recomand

instrumente

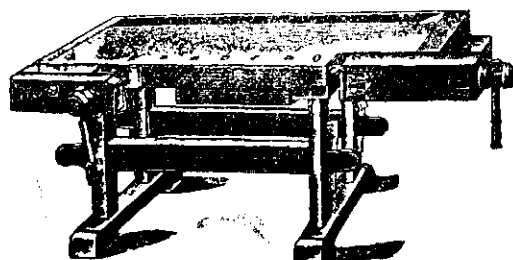
din cel mai bun material necesar

sare pentru măsur, sculptor de lemn și dogar, cu prețuri mod. după desemn.

Nagy Mihály

fabrică de instrumente
Szabadka
Therezia-tér.

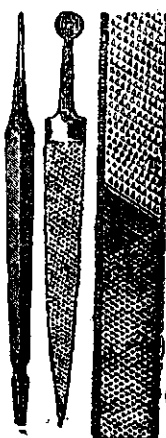

HAFFNER JÓZSEF

tăietor de pile

SIBIU (Nagyszeben), Elisabethgasse 42.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

Să ne credeți
că este în interesul D-voastră,
dacă comandați — — **coasa „Koronagyémánt”**

Cu coasa „Koronagyémánt”
bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-dia-
mant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trănicia fiecărei
bucăți garantăm.

75	80	85	90	95	100	110	cm.	La comanda de 10 buc.
Preful: 1 buc.	1-80	1-90	2-	2-20	2-40	2-40	2-60	cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă rambursă la
Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Fritsch & Coenert
atelier de ghete.
Medias — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11-
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 11-
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 10-50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 9-50
Jumătăți de șevro pentru dame . . .	K 8-
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6-80
Ghete de copii dela	K 3-

Material de I-a clasă.

SÜSZMANN H.
ciasornicar și bijutier
Nagyszeben.
Strada Urezului 27
(Reisbergasse.)

Repară multilateral pe lângă garanție tot felul de
ciasornice de buzunar, pendule și de a-
larmă. Ține în deposit cu prețuri moderate ciasor-
nice de părete, de buzunar și de alarmă,
precum și tot felul de bijuterii.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmură, granit, labrador etc.
Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Cancelaria și magazinul central:
Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
Telefon 662.
Filiale: Nagyvárád, Nagyszeben, Déva și Bánpatok.

DROGUERIE.
Dubiniewicz Oszkár
— comerciant de articole medicale, chimice și parfumuri. —
Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Chiag litr. 3 cor.
Aparate de fotografiat și tot ce se ține de ele, hârtii și articole
chimice. Aparats dela 8 — 200 cor.
Petrol-China cel mai bun mijloc contra
mătretii a căderii părului
și cărunțirii. Prețul Cor. 1-2

TRISKA J. Primul depozit de piane
— din tot Ardealul —
Cluj — Kolozsvár, Sétatér-utca Nr. 10.

Recomandă pianurile și pianinele sale provenite din fabri-
cele celebre din țară și străinătate. precum și atelierul
său de reparat insalat din nou, în care pianurile
vechi și stricate să re-ară repede prompt și ieftin cu
mijloace moderne. — PLANURI CU CHIRII IEFTINE.

Szoták József
fabricant și turnător artistic de obiecte de
bronz, candelabre, table de firmă de metal
Kassa, Pogány-utca 9.

Lucrează pentru fabricanți de mobilă
după orice desen pârți de metal nece-
sare la mobile.
Mai departe table de metal pentru
firme de advocați, medici, fabricanți,
totodată table pentru comune și numere de casă.
Totodată se face candelabre pentru case, cafenele și bi-
serici, până la cele mai luxoase și complicate cu prețuri
moderate.

Reparaturile se execută prompt și conștiințios.
TH. SCHMIDT — mai nainte —
vād. Fried. Klein
Sibiu — Hermannstadt, Reisbergasse 7.
recomandă noutățile sale de
parasuale și entoutcas
(pentru orice ocaziune) precum și ma-
gazinul bine asortat de
plchiere pt. doamne și domni
de calitate bună, plăcute, durabile și
cu prețuri ieftine.
Stoia unsuroasă pentru cuverte
de mătase și jumătate mătase pe ales
executate prompt și necseptionabil.
— Bastoane cu prețuri foarte ieftine. —
Reparaturile se execută prompt și conștiințios.

